

Jat. 8/1-69

paikalta löydetyt 1967
kerämuksia. KM. 17261

M
kivikaution asuinpaikka?

Tammela, Portaan kylä

Syrjälän riihentausta

Pyhäjärvelle tehdyn Eteläsuomalaisen osakunnan kotiseututieteen yhteydessä kävin 7/6 Maist. ja rouva Kärsän matkassa Tammelan Portaan kylässä. Tarkoituksena oli tutustua Syrjälän vielä umpikartanona säilyneeseen taloon. Samalla poikkesimme tait. Pentti Hammarbergin kesämökillä, joka sijaitsee aivan Syrjälän naapurina. Kierrellessämme Syrjälän ympäristössä, joka nykyisellään edustaa kin ~~sz~~ melko hyvin säilynyttä joen rannalle ryhmittynyttä sarakajakoista kyläasutusta, kertoi tait. Hammarberg mr. havainneensa Syrjälän riihen takana olevassa jyrkässä joenrantatörmässä, josta oli otettu hiekkaa, nokisen tulisijan.

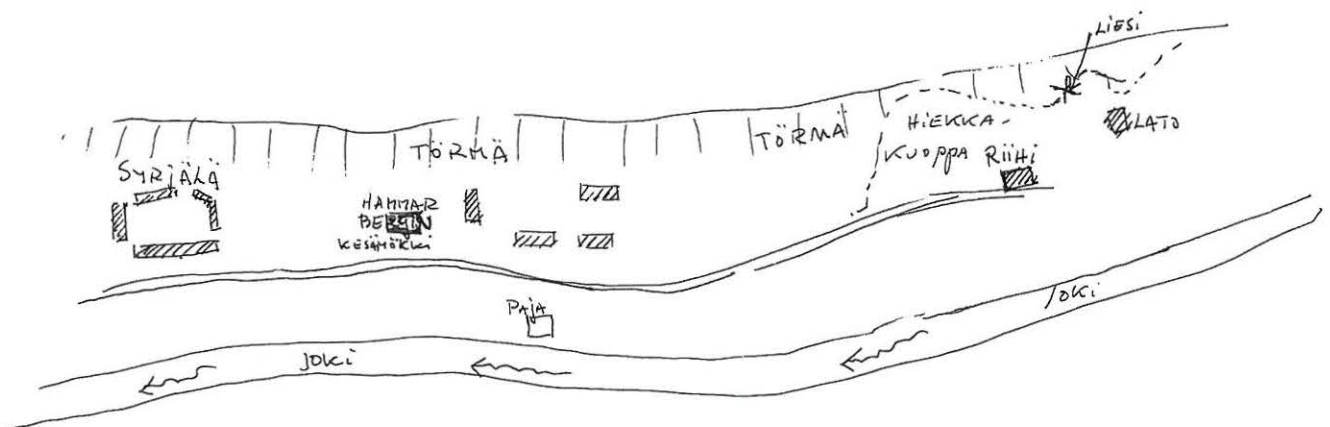
Paikka sijaitsi ~~sz~~ Syrjälän talosta itään, ehkä n. 300-400m, pienen joen pohjoispuolella. Riihi on melko lähellä joen rantaa ja heti riihen takaa on kohonnut verraten jyrkkä ilmeisesti vanha rantatörmi(?). Sama jyrkkälaskuinen mäki tai törmä jatkuu aina Syrjälän taloon saakka ja mataloituu länteen mentäessä. Riihen takaa oli törmästä otettu hiekkaa, ja ilmeisesti ~~sz~~ tinteistä oli jo otettu suurin osa tarvitusta hiekasta. Törmän päällä, aivan hiekkakuopan reunaan saakka ulottui perunamaa, jota kuopan reunalla rajoitti piikkilanka-aita. Kuopan itäpäässä oli todella näkyvissä profiilissa liesi. Pintakivet olivat välittömästi 10-15 cm vahvuisen turve ja ruokamultakerroksen alapuolella. Pohja näytti olevan patamainen, pyöreä ja n. 90-100 cm:n syyvyydellä maan pinnasta. Liesin leveys leikkauksessa ^{PINTAKIVIEN TASOLLA} oli n. 100-120 cm. Liesi näytti sisältävän melko runsaasti nokia ja hiiltä. Liesin ympärillä oleva maa oli punertavaa, kivikaution asuinpaikoilla tavattavan kulttuurimaan väristä, ja se erottui väritään selvästi alempana olevasta puntaasta, vaaleasta hiekasta. Liesin pohjalta sitä hiukan puh-

distaessani löytyi kvartsi-iskennäinen. Lieden viereltä punertavasta maasta tuli pala punertavaa savea, joka säättearolla poltettua, mutta tuskin saviastaista peräisin. Samanlaisia paloja kertoi Hammarberg poimineensa paikalta useampiakin. Saviaines on aivan hienojakoista, joukossa ei ole mitään sekoitainesia. Savi saattaa ^{kuitenkin} olla luonnostaan ^{kin} kovettunutta rautapitoista savea.

Paikalta oli viety ilmeisesti kaikki vietésivissä oleva hiekka jo pois, ja samalla ilmeisesti mahdollinen asuinpaikka ainakin osittain. Kun liesi sijaitti verraton korkealla törmässä, on mahdollista, että lisää merkkejä on löydettävissä yläpuolisesta pellosta. Kiersin kyllä sitäkin kautta, mutta ainakaan pellon pinnassa hiiekkakuopan reunan lähellä ei ollut havaittavissa mitään asuinpaikkaan viittaavaa.

Helsingissä 30/11 1966

Mirja Koskimies
Mirja Koskimies, hum.kand.

KÄSIVARAINEEN KARTTALUONNOS